Stuk **91** (2004-2005) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

22 oktober 2004

BELEIDSNOTA

Media

2004-2009

ingediend door de heer Geert Bourgeois,
Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

Met deze beleidsnota wordt voor de periode 2004-2009 een meer concrete uitwerking gegeven aan de basisopties in het regeerakkoord. Een beleidsnota geeft de grote strategische keuzen en opties van het beleid voor de duur van de regeerperiode weer. De nota is de weergave van de visie van de functioneel bevoegde minister en vormt de basis van een debat in het Vlaams Parlement. In voorkomend geval zullen de uitvoeringsmaatregelen, daar waar nodig, ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

INHOUD

Blz.

Woord vooraf 5

1. ENTING OP HET REGEERAKKOORD 7

Mediabeleid 7
Informatie en Communicatie 8
Meer Vlaanderen 8

2. SITUERING VAN HET BELEIDSVELD 9

Media 9
Informatiemaatschappij 9
Telecommunicatie 9

3. HET HUIDIGE VLAAMSE MEDIALANDSCHAP 10

1. Het audiovisuele medialandschap in Vlaanderen 10
1.1. Het Vlaamse radiolandschap 10
1.2. Het Vlaamse televisielandschap 11
2. De geschreven pers 11
3. Toenemende schaalvergroting en concentraties versus pluralisme in de media 13
4. Digitalisering en convergentie stellen nieuwe eisen aan het regelgevend kader 14
4.1. Toenemende discrepantie tussen regelgeving en realiteit 14
4.2. Bevoegdheidsverdeling inzake media en telecommunicatie is complex 14
4.3. Impact van de Europese regelgeving 14
- Televisie Zonder Grenzen 15
- Richtlijnen Elektronische Communicatie 15
4.4. Aanpassing Vlaamse regelgeving 16
5. Hernieuwde dynamiek voor de informatiemaatschappij 16
6. Digitale inclusie 17

4. BELEIDSVISIE – STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN 19

1. Instandhouden van een pluriform landschap 19

1.1. De openbare omroep 19
- Rol en opdracht van de openbare omroep 19
- Naar een nieuwe beheersovereenkomst 20
1.2. Particuliere omroepen 21
- Particuliere landelijke televisieomroepen 21
- Particuliere regionale televisieomroepen 22
- Particuliere radio-omroepen 22
1.3. Geschreven pers 22
- Steun aan de geschreven pers met het oog op een pluriforme, onafhankelijke en performante Vlaamse opiniepers 22
- Kwaliteitsvolle journalistiek steunen 23
1.4. Monitoring van de concentratie in een convergerende mediaomgeving 24

2. Toegang waarborgen tot een divers en kwaliteitsvol innovatief media-aanbod 25

2.1. Doven en slechthorenden 25
2.2. Vlamingen van allochtone afkomst 25
2.3. Programma's door levensbeschouwelijke en sociaal economische verenigingen 25
2.4. Vlamingen in het buitenland 26
- Het Beste van Vlaanderen en Nederland 26
- Radio Vlaanderen Internationaal 26
2.5. Nieuwe laagdrempelige breedbandplatformen 26
2.6. Geweld op televisie 27

3. Digitalisering van de distributiekanalen in de media ondersteunen 27

3.1. Spectrumbeheer 27
- Frequentieplanning voor digitale radio en televisie via de ether 27
- Regionale Radiocommunicatie Conferentie (RRC-06) 27
- Uitdagingen voor Vlaanderen 28
- Digitale switch-over en analoge switch-off 28
- Naar een oordeelkundig en toekomstgericht spectrumbeheer 28
3.2. Digitalisering van de andere media 29

4. Digitaal Vlaanderen 29

4.1. Regeringsbrede afstemming 29
4.2. Infrastructuur: alternatieve breedbandplatformen zoeken en uitrollen 30
4.3. Aantrekkelijk aanbod van inhoud en diensten stimuleren 30
4.4. Effect van beleidsmaatregelen meten en monitoren 30

5. Toezicht op de regelgeving door een volwaardige regulator 31

5.1. Naar een nieuw, performant en geïntegreerd toezichtsorgaan: de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) 31
5.2. Uitgebreid bevoegdhedenpakket na goedkeuring decreet 7 mei 2004 32
5.3. Samenwerking met andere regulatoren is nodig en noodzakelijk 32
5.4. VCM wordt weer bevoegd voor wijzigingen aan de gegevens van de offerte na het bekomen van de erkenning als particuliere radio-omroep 33
5.5. De Raad voor de Journalistiek 33

6. Streven naar volledige Vlaamse bevoegdheid voor omroep en telecommunicatie 34

6.1. Toenemende discrepantie tussen realiteit en regelgeving 34
6.2. Bevoegdheidsverdeling omroep/telecommunicatie in het federale België 35
6.3. Naar een oplossing voor de etherconflicten en etherchaos 36
6.4. Brug slaan naar federale overheid m.b.t. auteursrecht, billijke vergoeding, e.a. 37

BELEID VOOR EEN MEDIA(R)EVOLUTIE TEN DIENSTE VAN DE VLAMING: SAMENGEVAT 38

Beleidsnota Media 2004-2009

Beleid voor een media-(r)evolutie ten dienste van de Vlaming

Woord vooraf

Eind vorige eeuw werden de eerste stappen gezet om vanuit de klassieke radio- en televisieomroep dankzij de nieuwe technologische mogelijkheden te komen tot een verbredend en vernieuwend aanbod. De kijkers en luisteraars krijgen daarbij de mogelijkheid om te kiezen uit een ruimer en gevarieerd programma-aanbod, om los te komen van het kijken naar door de omroepen lineair uitgezonden programma's, om interactief deel te nemen aan programma's en om zelf te bepalen wanneer zij welke programma's bekijken en beluisteren.

Omroep is een evolutief gebeuren. Ook het Vlaamse medialandschap maakt, gedreven door technologische evoluties, digitalisering en convergentie, een gevoelige aardverschuiving door en is in volle transitie. Na de intrede van de uitgeverswereld op de omroepmarkt ziet het ernaar uit dat andere spelers, waaronder de telecommunicatieoperatoren een prominente rol gaan spelen in het verstrekken van inhoud. De digitalisering van het medialandschap heeft tevens implicaties voor de geschreven pers.

Met deze toename van het aantal informatiekanalen moet er evenwel over gewaakt worden dat de kwaliteit, de diversiteit en de pluriformiteit van het aanbod gewaarborgd blijven. Een toegankelijk, ruim en divers media-aanbod voor iedere burger moet de doelstelling zijn van het beleid inzake de media voor morgen.

Ten gevolge van de digitalisering en de verregaande verwevenheid tussen omroep en telecommunicatie ontstaat er een dialectisch spanningsveld tussen media en de informatiemaatschappij. Dit maakt een regeringsbrede benadering van sommige aspecten van de informatievoorziening meteen ook noodzakelijk.

Dankzij innovatiegelden heeft de Vlaamse Gemeenschap de toekomst pro-actief voorbereid via de onderzoeksprojecten e-VRT en Vlaanderen Interactief. Via interdisciplinaire onderzoeksprojecten rond interactieve televisie en andere breedband internetdiensten wil Vlaanderen expertise uitbouwen en uitgroeien tot een Europees excellentiecentrum in dit domein.

Naast de intussen klassieke analoge ether- en kabeldistributie van omroepsignalen duiken steeds meer nieuwe distributieplatformen en –kanalen op: digitale etheruitzendingen voor radio en televisie, interactieve digitale tv via de kabel en via het telefoonnetwerk (xDSL), omroepdiensten via mobilofonienetwerken van de 3de generatie (UMTS), … Een adequaat beleid m.b.t. al deze distributieplatformen dat garant staat voor een divers en kwaliteitsvol media-aanbod is daarbij noodzakelijk. In dit verband dient bijzondere aandacht te worden besteed aan een oordeelkundig en toekomstgericht spectrumbeheer bij de overgang van analoge naar digitale uitzendingen.

Ook een kordate en correcte controle op het naleven van de regelgeving is van cruciaal belang om in eerste instantie de belangen van de kijkers, luisteraars en lezers, kortom de gebruikers,

optimaal te behartigen en daarnaast de betrokken omroepen, uitgeverijen en distributeurs een eenduidig, transparant regelgevend kader te bieden waarin ze kunnen opereren.

De voornaamste uitdagingen voor het mediabeleid waar Vlaanderen zich voor geplaatst ziet in deze belangrijke overgangsfase en waar ik in deze regeerperiode het mediabeleid wil op afstemmen, zijn:

- het instandhouden van een pluriform medialandschap,
- het verzekeren van een gewaarborgde toegang tot een divers en kwaliteitsvol aanbod,
- het ondersteunen van de digitalisering van de communicatie in de samenleving,
- het overbruggen van de digitale kloof,
- het toezicht op de regelgeving door een volwaardige regulator,
- een volledige Vlaamse bevoegdheid voor het hele luik van media en telecommunicatie.

1. Enting op het Regeerakkoord

De beleidsnota Media geeft aan hoe de aandachtspunten uit het regeerakkoord voor het beleidsdomein "Media" zullen worden gerealiseerd in de regeerperiode 2004-2009. Concreet worden in deze beleidsnota Media de paragrafen A.3. Mediabeleid en A.4. Informatie en Communicatie behandeld, zoals die opgenomen zijn in het Regeerakkoord 2004-2009 "Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen".

Mediabeleid

- *"We houden een pluriform medialandschap in stand met gewaarborgde toegang tot een divers en kwaliteitsvol aanbod, waarin technologische innovaties en nieuwe mediatoepassingen worden geïntegreerd zonder verhoging van de kostprijs van de basisdienstverlening voor de gebruiker.*

- *We verzekeren dat een op kwaliteit gestoelde openbare omroep zijn rol en opdracht kan vervullen. Zij krijgt hiervoor de nodige beheersautonomie en middelen. Alvorens een nieuwe beheersovereenkomst te sluiten, evalueren we de openbare opdracht van de VRT. Daarbij gaat de aandacht onder meer naar haar culturele opdracht, naar de pluriformiteit en de kwaliteit van haar informatieopdracht in haar globale programmering, haar doelgroepenbereik (b.v. gehoorgestoorden) en haar zorg voor een open, respectvol en verdraagzaam Vlaanderen.*

- *We voorzien in het decretaal raam voor de VRT een versterkte controlemogelijkheid op het vlak van financiële transparantie o.a. betreffende commerciële activiteiten en reclame-inkomsten (werking VAR).*

- *De VRT kan slechts overgaan tot de ontdubbeling van haar TV- of radionetten (zowel analoog als digitaal) voor zover hiertoe voorafgaandelijk de beheersovereenkomst wordt aangepast.*

- *We waken erover dat de plafonds inzake reclame-inkomsten via VRT-radio worden gerespecteerd. De terugstortingsmodaliteit zal worden geschrapt. Sponsoring op VRT-televisie zal beperkt blijven tot evenementen. Een onafhankelijk orgaan zal toezien op het marktconform gedrag en de strikte naleving van de wetgeving op de reclamewerving, óók door de openbare omroep.*

- *Alle toezichts- en controleorganen worden gestroomlijnd tot één nieuw toezichts- en controle-instituut (met verschillende gespecialiseerde kamers) dat zowel als enig en laagdrempelig meldpunt functioneert en als dé mediaregulator.*

- *We behandelen openbare en particuliere radiozenders op technologisch en organisatorisch vlak op dezelfde wijze.*

- *We geven particuliere initiatieven op audiovisueel vlak, zonder discriminatie, voluit kansen.*

- *We maken werk van verplichte ondertiteling van Tv-programma's in eerste instantie, via de beheersovereenkomst, bij de publieke zenders. Hierbij wordt de prioriteit gegeven aan nieuws- en duidingsprogramma's."*

Informatie- en Communicatie

Het regeerakkoord legt een belangrijk accent op de informatie- en communicatiedoorstroming binnen de Vlaamse samenleving. Zo stelt dit akkoord o.a.:

- *We realiseren een doorgedreven actieplan op de digitalisering van de communicatie in de samenleving te ondersteunen en de digitale kloof te helpen overbruggen.*
- *We stimuleren de verdere uitbouw van de ICT-infrastructuur. Daartoe wordt het instituut voor Breedbandtechnologie en het I-Cityproject verder uitgebouwd en de implementatie van interactieve digitale TV onderzocht.*
- *We stimuleren het aanbod van diensten via breedband. We besteden daarbij bijzondere aandacht aan maatschappelijke noden waarop een innovatief en efficiënt antwoord kan worden gegeven (e-veiligheid, gezondheidszorg en ouderenzorg).*
- *Via een efficiënte marktcontrole waarborgt de Vlaamse overheid die bevoegd moet zijn voor het hele luik van media en telecommunicatie de verdere uitbouw van deze markt.*"

Meer Vlaanderen

Het regeerakkoord eist een volledige Vlaamse bevoegdheid voor het ganse luik media en telecommunicatie. Dit wordt benadrukt in de inleiding, waar gesteld wordt:

- *Concreet gaan zij dus voor: 1) volledige Vlaamse bevoegdheden voor gezondheidszorg en gezinsbeleid, ontwikkelingssamenwerking, telecommunicatie en wetenschaps- en technologiebeleid; …*

Tenslotte wordt ook gesteld dat, om de doelstelling meer Vlaanderen te realiseren, een aantal concrete hervormingen moeten gerealiseerd worden. Voor de problematiek telecommunicatie wordt gesteld:

- *Het BIPT wordt omgevormd tot een onafhankelijk instituut waarin de federale staat en de verschillende deelstaten gelijkwaardig in het beheer vertegenwoordigd zijn.*

2. Situering van het beleidsveld

Het mediabeleid behelst meer dan alleen maar de traditionele media. In dit digitale tijdperk en binnen het convergerende medialandschap waar media en telecommunicatie steeds meer naar elkaar toegroeien, omvat het mediabeleid duidelijk ook aspecten van het telecommunicatiebeleid en de informatiemaatschappij.

Media

Het domein "Media" omvat het beleid dat te maken heeft met de geschreven pers (dagblad, weekblad en periodieke pers), de audiovisuele media (openbare en private radio- en televisieomroepen) en de nieuwe digitale communicatiemedia (internet, digitale tv, draadloze netwerken) voor zover die voor omroepdoeleinden gebruikt worden.

Informatiemaatschappij

Aangezien de informatiemaatschappij onlosmakelijk verbonden is met de digitalisering van de communicatiemedia, komt deze transversale thematiek - in samenspraak met de diensten van de minister-president - ook in de beleidsnota media aan bod.
De informatiemaatschappij is immers een problematiek die regeringsbreed moet worden aangepakt, met specifieke zwaartepunten bij media (media-innovatie), innovatie, economie, onderwijs, ...

Telecommunicatie

In het regeerakkoord wordt duidelijk gepleit voor "meer Vlaanderen", met het engagement om werk te maken van volledige Vlaamse bevoegdheden voor onder meer "Telecommunicatie". Gezien de convergentie tussen media en telecommunicatie worden de relevante aspecten van telecommunicatie in deze beleidsnota Media behandeld.

3. Het huidige Vlaamse medialandschap

Binnen de Vlaamse mediasector in zijn totaliteit (kranten, magazines, radio en televisie) zijn een aantal grote groepen actief die elkaar in evenwicht houden. Plaatselijke concentratiebewegingen hebben niet geleid tot het ontstaan van één dominante speler. Het aanbod aan kranten, magazines, Vlaamse radio- en televisieomroepen is ondanks deze concentraties zelfs gegroeid. Titels als 'De Morgen', 'Het Volk' en de 'Gazet van Antwerpen' hadden zonder een zekere concentratie niet kunnen overleven.

Het openbaar monopolie voor de landelijke radio werd doorbroken. Met de komst van de landelijke en de regionale particuliere radio-omroepen werd een meer gediversifieerd radiolandschap gecreëerd.

De hoge penetratie van de Vlaamse kabel (97% van de huisgezinnen) is uniek in Europa en maakt de situatie van het Vlaamse medialandschap bijzonder.

1. Het audiovisuele medialandschap in Vlaanderen

Het huidige Vlaamse medialandschap is een dynamische verkaveling tussen de openbare omroep en de commerciële radio- en televisieomroepen. Het medialandschap maakt momenteel een ware (r)evolutie door, als gevolg van de overgang van de klassieke omroep naar de elektronische communicatienetwerken, en vanwege de intrede van te verwachten nieuwe marktspelers (telecommunicatieoperatoren en andere distributeurs) in het Vlaamse medialandschap.

1.1. Het Vlaamse radiolandschap

Het Vlaamse radiolandschap is de laatste jaren sterk geëvolueerd. Meest opvallend is ongetwijfeld het verdwijnen van het monopolie van de openbare omroep op de landelijke radio. Een doorgedreven herverkaveling van het frequentiespectrum heeft niet alleen de introductie van landelijke particuliere radio mogelijk gemaakt, maar ook de invoering van regionale particuliere radio's, en de creatie van uitzendmogelijkheden voor lokale radio's. Deze evolutie van het radiobeleid is ingegeven door het streven naar een verdere professionalisering en liberalisering van het Vlaamse radiolandschap, wat moet leiden tot een ruim en kwaliteitsvol aanbod. In het belang van de leefbaarheid en de kwaliteit van het medium particuliere radio, moet er immers ruimte zijn voor landelijke, lokale en regionale particuliere radio-initiatieven.

Het resultaat van het vernieuwde beleid is dat er in het particuliere radiolandschap voortaan vier soorten omroepen kunnen worden erkend: landelijke, regionale, lokale en kabelradio-omroepen.

- Landelijke radio-omroepen zenden uit voor de gehele Vlaamse Gemeenschap. Twee erkenningen voor landelijke radio-omroep werden afgeleverd in 2001 (Q-Music en 4FM).
- Regionale radio-omroepen mogen maximaal één provincie bestrijken. De bedoeling is dat zij een volwaardige radioprogrammering brengen, en daarmee als het ware een privé-alternatief vormen voor het regionale programma van de openbare omroep. Er werden vijf regionale radio-omroepen erkend in 2003.

- De uitzendingen van lokale radio's moeten beperkt blijven tot een stad of een deel van een stad, een gemeente of een beperkt aantal aaneensluitende gemeenten of tot een welbepaalde doelgroep, bijvoorbeeld studenten of senioren. De programmering moet specifiek op het verzorgingsgebied worden afgestemd. Er zijn tijdens twee opeenvolgende procedures frequenties beschikbaar gesteld voor de erkenning van 294 lokale radio-omroepen.
- Tenslotte kent het Vlaamse radiolandschap naast de particuliere radio's die via de ether uitzenden ook de kabelradio-omroepen die hun (landelijk) programma uitsluitend mogen doorgeven via het kabelnet.

1.2. Het Vlaamse televisielandschap

Het Vlaamse televisielandschap is een dynamische verkaveling tussen de particuliere omroepen en de openbare omroep met de netten TV1, Canvas/Ketnet.

Het particuliere televisielandschap bestaat op dit ogenblik uit:
- ✓ particuliere televisieomroepen die zich richten tot de hele Vlaamse Gemeenschap: VTM, Kanaal 2, Jim TV, VT4, Vijf TV, TMF, KanaalZ, Vitaya en Liberty TV.
- ✓ particuliere televisieomroepen die zich richten tot een gemeenschap in een regionaal zendgebied, de tien "regionale omroepen";
- ✓ particuliere televisieomroepen die zich richten tot de hele Vlaamse Gemeenschap, met een omroepprogramma opgebouwd rond één thema, de "doelgroep- en themaomroepen". Momenteel zijn dergelijke omroepen niet aanwezig in het Vlaamse televisielandschap.
- ✓ particuliere betaalomroepen: de film-, sport- en andere kanalen van Canal+;
- ✓ particuliere televisieomroepen die uitsluitend telewinkelprogramma's uitzenden, de "telewinkelomroepen". Dergelijke omroepen zijn momenteel evenmin aanwezig in Vlaanderen

Daarnaast zijn er nog particuliere televisieomroepen die zich met andere soorten van diensten richten tot het publiek of een deel ervan, de zogenaamde televisiediensten. Deze laatste categorie heeft**,** in tegenstelling tot de andere**,** geen erkenning nodig van het Vlaams Commissariaat voor de Media.

De ontwikkeling van digitale TV in Vlaanderen werd resoluut ondersteund door de Vlaamse regering met het proefproject Interactieve Omroep van de e-VRT, en het Vlaanderen interactief-project dat in 2005 moet uitmonden in de uitrol van interactieve digitale kabeltelevisie in Vlaanderen.

2. De geschreven pers

In Vlaanderen zijn momenteel vier groepen aanwezig op de markt voor de dagbladpers:
- De Vlaamse Uitgeversmaatschappij (VUM), met als titels De Standaard, Het Nieuwsblad, De Gentenaar en Het Volk;
- De Persgroep, met als titels Het Laatste Nieuws, de Nieuwe Gazet en De Morgen;
- De Regionale Uitgeversgroep (RUG), met als titels de Gazet van Antwerpen en het Belang van Limburg;
- Uitgeversbedrijf Tijd: De Tijd

Op de tijdschriftenmarkt zijn aantal belangrijke tijdschriftenuitgevers actief:
- Sanoma Magazines Belgium;
- Roularta;
- De Persgroep;
- Audax/Cascade;
- Vrije Pers;
- MetaMedia.

De federale overheid voerde in 1979 een wettelijke regeling voor steunverlening aan de geschreven pers in met de bedoeling de verscheidenheid in de opiniedagbladen te behouden. De federale overheid opteerde hierbij voor een systeem van directe steunverlening. Als gevolg van de staatshervorming is de bevoegdheid voor deze steun aan de geschreven pers overgeheveld naar de Gemeenschappen.

De Vlaamse Regering heeft eveneens het belang beklemtoond van het behoud van een pluriform medialandschap. In een democratie is het immers belangrijk dat alle strekkingen en meningen aan bod kunnen komen. Ondertussen had zich evenwel binnen de Vlaamse geschreven perssector, en meer specifiek binnen de dagbladsector, een concentratie voorgedaan die resulteerde in het tot stand komen van vier groepen, die samen een tiental titels uitgeven.

Vanuit de bezorgdheid voor het behoud van de pluriformiteit, en rekening houdend met de concentratie heeft de Vlaamse regering een protocol met de geschreven perssector afgesloten . Dit protocol liep van 1998 tot 2002. Met dit protocol werd de vroegere directe federale steun omgebogen naar een initiatief dat erop gericht was de autonomie, kwaliteit en economische leefbaarheid van de redacties te ondersteunen.

De vroegere directe steun werd vervangen door een systeem van ondersteuning van projecten die bijdroegen tot het behoud en de vrijwaring van de economische leefbaarheid, en de verhoging van de kwaliteit van de onderscheiden redacties. Vastgesteld werd dat deze leefbaarheid ook mede bepaald werd door de mogelijkheid het actuele en het gearchiveerde journalistieke werk bijkomend te valoriseren, o.a. door het gebruik van digitale media (digitale diversificatie).

Gedurende vijf opeenvolgende jaren werd telkens een oproep gelanceerd tot de perssector om projectvoorstellen in te dienen die deze beleidsdoelstelling ondersteunden. De oproep van het vijfde jaar legde bovendien een bijkomend accent van vorming en opleiding die erop gericht moesten zijn de eerder gedane investering van de vier eerste jaren maximaal te laten renderen. Hoewel de budgettaire middelen niet toelieten alle ingediende projectvoorstellen te steunen, was de overheid toch in staat de overgrote meerderheid van de projectvoorstellen, en zeker de meest waardevolle, te steunen. De steun zelf bedroeg telkens 50 % van de totale projectkosten. Gedurende de vijfjarige looptijd van het Protocol werden samen een vijventwintigtal projecten door de Vlaamse Regering geselecteerd en gesteund.

Na het verstrijken van het protocol is in een overgangsjaar geopteerd voor het verder gaan op de ingeslagen weg, maar nu met verdere verschuiving naar het behoud van de kennis en ervaring binnen de redacties. Door het versneld uitstoten van oudere journalisten uit de redacties dreigt immers veel van het collectieve geheugen dat binnen de onderscheiden redacties opgebouwd is verloren te gaan. In het overgangsjaar wordt beoogd met een analoog systeem van steunen van projecten dit proces tegen te gaan en ervoor te zorgen dat de

ervaring en de kennis aanwezig bij de oudere journalisten naar de jongere collega's kan doorstromen. Bedoeling is, zo de ervaring positief is, dit systeem van steunverlening ter vrijwaring van het collectieve geheugen, in een nieuw te sluiten protocol op te nemen. Dit nieuwe protocol is in voorbereiding. Het verkreeg reeds de principiële goedkeuring van de Vlaamse Regering.

In deze context kan bijkomend verwezen worden naar de steun die de Vlaamse Gemeenschap vanuit het Mediabeleid verleent aan een aantal journalistieke initiatieven. Ter illustratie kan verwezen worden naar de steun aan:
- het Fonds Pascal Decroos een vzw actief op het vlak van kwaliteits- en onderzoeksjournalistiek,
- het Internationaal Perscentrum Vlaanderen – Antwerps Pershuis - dat ondertussen uitgebouwd werd tot een volwaardig perscentrum,
- de Vlaamse Vereniging van Beroepsjournalisten en de Raad voor de Journalistiek, een instrument van zelfregulering binnen de gehele perssector.

Deze steun voor journalistieke initiatieven is uiteraard niet beperkt tot de geschreven pers.

Naast deze steunmaatregelen is bovendien een nieuwe actielijn aan het beleid toegevoegd die erop gericht is de leesbereidheid te bevorderen, op de eerste plaats bij jongeren. De acties binnen deze nieuwe beleidslijn werden eveneens in een overgangsjaar uitgewerkt. Het is op de eerste plaats de bedoeling dat leerlingen van de laatste jaren van het secundair onderwijs aandacht zouden hebben voor het medium krant. Dit kreeg gestalte in het project 'Kranten in de Klas', uitgewerkt samen met het departement Onderwijs.

3. Toenemende schaalvergroting en concentraties versus pluralisme in de media

De digitalisering van de omroep is een veelbelovende technische evolutie en meteen ook een opportuniteit om de kwaliteit en het aanbod te verbeteren, zowel voor radio(via DAB) als voor televisie (e-VRT, DVB, Vlaanderen Interactief).

Digitalisering dwingt de mediasectoren om zich voortdurend aan te passen. Om mee te zijn in deze race naar vernieuwing zoeken mediabedrijven partners in aanverwante sectoren en op geografisch ruimere schaal. Het resultaat is dat traditionele mediabedrijven (pers, televisie,…) en bedrijven uit aanverwante sectoren (telefoonoperatoren, kabeldistributeurs,…) fuseren in grote multimediabedrijven. Zo ontstaan multimediabedrijven die op mondiaal vlak opereren. Ook telecommunicatiebedrijven en kabeloperatoren worden steeds vaker actieve spelers op de mediamarkt. Die toenemende schaalvergroting en concentratie vormen een uitdaging voor het pluralisme en de diversiteit.

Ook in het Vlaamse medialandschap zijn er bewegingen van schaalvergroting. Dit leidt tot concentratie van bedrijven in enkele grote machtsblokken. Een oligopolische mediamarkt biedt zowel voor- als nadelen. Een zekere vorm van concentratie is soms de enige manier om economisch leefbaar te blijven en vaak zelfs de beste garantie voor de Vlaamse verankering van de media. Anderzijds kan een te sterke concentratie dan weer een verschaling van het media-aanbod, het aantal opiniekanalen, de culturele eigenheid, de kwaliteit, de pluriformiteit en finaal de democratie betekenen.

4. Digitalisering en convergentie stellen nieuwe eisen aan het regelgevend kader

Technologische ontwikkelingen (voornamelijk digitaliserings- en compressietechnieken) hebben de jongste jaren geleid tot een groeiende overlapping tussen de deelmarkten van informatievoorziening: de geschreven pers, de omroep, de brievenpost, de telecommunicatie en de informatietechnologie. Men spreekt in dit verband van convergentie. Deze term verwijst naar het vervagen van de technische, economische en reglementaire grenzen tussen de verschillende sectoren in de informatie- en communicatiemarkt.

4.1. Toenemende discrepantie tussen regelgeving en realiteit

Als gevolg van convergentie en technologische vooruitgang ontstaat er een grensvervaging tussen omroep en telecommunicatie: er worden nieuwe toepassingen op de markt gebracht die niet eenduidig als telecommunicatie of als omroep kunnen worden gekwalificeerd (bvb. 'webcasting'), terwijl de betrokken infrastructuren kunnen worden ingezet voor de transmissie van telecommunicatie- en omroepsignalen. In deze omgeving is de reële betekenis van het begrip "radio-omroep en televisie' niet meer dezelfde als 10 jaar geleden.

De Vlaamse Gemeenschap heeft steeds een ruime interpretatie van het begrip "omroep" gehanteerd en van daaruit haar beleid bepaald. Het Arbitragehof heeft deze ruime interpretatie van het omroepbegrip herhaaldelijk bevestigd.
Ik zal verder de volle bevoegdheid inzake omroep, ook ten aanzien van Europa, blijven opeisen. Vlaanderen is immers zelf bevoegd voor de eigen regelgeving terzake die weliswaar vanuit Europa gestroomlijnd wordt en waar Vlaanderen ook pro-actief moet op inspelen om mee aan de basis te liggen van die Europese regelgeving terzake.

4.2. Bevoegdheidsverdeling inzake media en telecommunicatie is complex

Als gevolg van de bevoegdheidsverdeling is het mediabeleid in het federale België versnipperd. In de huidige stand van zaken zijn de Gemeenschappen bevoegd voor de 'radio-omroep en de televisie', en voor de 'hulp aan de geschreven pers', terwijl de persvrijheid, het auteursrecht en de telecommunicatie onder de residuaire bevoegdheden van de federale overheid ressorteren. In de praktijk blijkt deze bevoegdheidsverdeling weinig helder. De marktspelers moeten vaak bij verschillende overheden dezelfde dienst of infrastructuur aanmelden of laten erkennen, en het is daarbij niet altijd duidelijk welke overheden precies welke bevoegdheden hebben. Zo stellen betrokken partijen op het terrein vast dat er meer en meer discussies en juridische conflicten ontstaan tussen de federale en regionale overheden en tussen regionale overheden onderling. De betwistingen zijn onder meer te wijten aan de convergentie tussen telecommunicatie en omroep, en aan de moeizame coördinatie van het frequentiebeleid. Een bijkomende bron van moeilijkheden houdt verband met de omzetting van het Europees regelgevend kader voor elektronische communicatienetwerken en –diensten
.

4.3. Impact van de Europese regelgeving

De mediaregelgeving is ook op het niveau van de Europese Unie volop in beweging.

- Televisie Zonder Grenzen

De Europese Commissie werkt sinds begin 2003 aan een herziening van de Richtlijn "Televisie Zonder Grenzen" (TVZG) met als belangrijkste aandachtspunten de bevordering van de culturele diversiteit en de verspreiding van Europese producties (quota), nieuwe interactieve en virtuele reclametechnieken, bescherming van minderjarigen, vrije nieuwsgaring en het recht van antwoord. Voor een aantal problemen werd een tijdelijke oplossing gevonden via een interpretatieve mededeling van de Commissie inzake de toepassing van de richtlijn TVZG op nieuwe reclametechnieken. Vervolgens zal op de langere termijn naar een oplossing worden gezocht voor de meer complexe problemen, eventueel via een wijziging van de richtlijn TVZG., waaraan de Vlaamse Gemeenschap actief meewerkt.

Bij het uitwerken van een gepast toezicht op de mediasector, dient de Vlaamse regering rekening te houden met de vereisten die in dit verband vanuit Europa worden opgelegd voor wat betreft de elektronische communicatienetwerken en –diensten die worden gebruikt voor de transmissie van omroepsignalen.

- Richtlijnen Elektronische Communicatie

Bij decreet van 7 mei 2004 werden de Europese richtlijnen inzake elektronische communicatienetwerken en –diensten omgezet in de Vlaamse regelgeving. Deze richtlijnen regelen de transmissie van elektronische signalen, inclusief de transmissie van omroepsignalen. Daarmee zijn een aantal fundamentele wijzigingen aan de Vlaamse mediaregelgeving aangebracht.

Het bestaande vergunningstelsel van de kabelmaatschappijen, die voortaan aanbieders van een kabelnetwerk worden genoemd, is grondig gewijzigd. De individuele vergunning waarover zij totnogtoe moesten beschikken vervalt, en wordt vervangen door een algemeen recht om een kabelnetwerk aan te bieden mits aan een aantal voorwaarden te voldoen en mits vooraf per aangetekend schrijven het Vlaams Commissariaat voor de Media hiervan in kennis te stellen.

De Vlaamse Regering zal via een uitvoeringsbesluit bepalen welke gegevens aan het Vlaams Commissariaat voor de Media moeten worden meegedeeld en kan tevens aanvullende verplichtingen opleggen.

De aanbieders van kabelnetwerken die vandaag al houder zijn van een vergunning worden van deze kennisgeving vrijgesteld, hetgeen inhoudt dat geen bijkomende voorwaarden moeten worden vervuld om de dienstverlening te kunnen verder zetten.

Naast de bestaande regeling voor de erkenning van radio-omroepen en televisieomroepen wordt een vergunningenstelsel ingevoerd voor digitale radio-omroepnetwerken en digitale televisieomroepnetwerken (uitzendingen via de ether). De voorafgaande vergunning, die in principe nodig is voor het aanbieden van dit soort gemultiplexte netwerken, wordt uitgereikt door het Vlaams Commissariaat voor de Media.

De Vlaamse Regering zal een digitaal frequentieplan opstellen en het aantal frequentieblokken en frequentiekanalen bepalen, die aan de radio- en televisieomroepnetwerken ter beschikking worden gesteld.

De huidige must-carry bepalingen worden aangepast aan artikel 31 van de universele dienstrichtlijn waarin wordt bepaald dat zulke doorgifteverplichtingen alleen kunnen worden opgelegd indien zij noodzakelijk zijn om duidelijk omschreven doelstellingen van algemeen belang te verwezenlijken. Deze bepalingen moeten daarenboven evenredig en transparant zijn. Met het decreet van 7 mei 2004 werd het aantal omroepprogramma's met must-carry statuut verminderd. Een vergoeding voor deze must-carry verplichtingen vanwege de Vlaamse Gemeenschap wordt uitdrukkelijk uitgesloten. De universele beschikbaarheid van omroepprogramma's in het algemeen belang mag niet ten koste gelegd worden van de belastingbetaler.

De nog resterende must-carry verplichtingen zullen door de Vlaamse Gemeenschap regelmatig worden geëvalueerd, waarbij zal worden nagegaan of de huidige regeling nog voldoende noodzakelijk en evenredig is.

Het Vlaams Commissariaat voor de Media definieert en analyseert de relevante geografische markten voor producten en diensten in de sector van de elektronische communicatienetwerken en -diensten. Het Commissariaat kan aan de ondernemingen met aanmerkelijke marktmacht bijkomende verplichtingen opleggen, desgevallend na openbare raadpleging. De Vlaamse Regering zal de procedure en de modaliteiten van deze raadpleging vastleggen.

4.4. Aanpassing Vlaamse regelgeving

In het licht van de verruimde definitie van ‘omroepen’ die door het decreet van 7 mei 2004 in de gecoördineerde mediadecreten werd ingevoerd, en gelet op het succes van nieuwe technologieën in de mediasector, dient te worden nagegaan of de Vlaamse regelgeving moet worden aangepast of verfijnd.

De laatste officiële coördinatie van de regelgeving rond radio-omroep en televisie dateert van 25 januari 1995. De gecoördineerde decreten werden sindsdien achtentwintig keer gewijzigd. Dit ging soms gepaard met grote ingrijpende wijzigingen/veranderingen.

Ik zal daarom zeer binnenkort een besluit tot coördinatie en hernummering t.o.v. de omroepdecreten voorleggen aan de Vlaamse regering. Het besluit zal na advies van de Raad van State ter bekrachtiging aan het Vlaams parlement worden voorgelegd om elke twijfel inzake de draagwijdte voor sommige bepalingen in de coördinatie (bijvoorbeeld inzake het gebruik van een aangepaste terminologie) uit te sluiten.

5. Hernieuwde dynamiek voor de informatiemaatschappij

De Europese Unie is er zich terdege van bewust dat er nog een lange weg moet worden afgelegd om van de EU tegen 2010 “de meest competitieve en dynamische kenniseconomie van de wereld te maken,” de ambitieuze strategische doelstelling die de EU op de Raad van Lissabon eind maart 2000 werd geformuleerd. Vier jaar later hebben de lidstaten wel al aanzienlijk vooruitgang geboekt om deze doelstellingen van de Lissabon-strategie te verwezenlijken. Toch is de Europese Unie nog mijlenver verwijderd van het beoogde doel, laat staan dat het de evoluties in Amerika (US) en Azië (Japan, China, Korea) kan volgen. Om de Lissabon-ambities meer kracht bij te zetten en het proces geloofwaardig te houden, moeten volgens de Europese Raad de lidstaten het tempo van de noodzakelijke hervormingen

aanzienlijk opvoeren. Eind december 2004 legt de Europese ministerraad Telecommunicatie hier rond een vernieuwde ICT-strategie vast.

Vlaanderen schaart zich uitdrukkelijk achter deze nood aan hernieuwde Europese dynamiek m.b.t. de informatiemaatschappij en zal de inspanningen die o.a. via het Digitaal Actieplan Vlaanderen en andere initiatieven op de sporen zijn gezet, verder uitbreiden. Door de democratisering van de (laagdrempelige) toegang tot de informatiemaatschappij en het stimuleren van de adoptie en het gebruik van nieuwe digitale communicatietechnologieën, wil de Vlaamse overheid meer mensen laten genieten van de vele voordelen die de informatiemaatschappij onmiskenbaar te bieden heeft.

Voor verschillende aspecten van de digitale samenleving scoort Vlaanderen veelal rond het Europese gemiddelde. De Vlaamse regering startte in de vorige regeerperiode met het Digitaal Actieplan Vlaanderen om de achterstand weg te werken. Hierdoor werd een zekere vooruitgang geboekt, maar er blijven duidelijk nog bijkomende inspanningen nodig.

Niettemin heeft Vlaanderen belangrijke troeven in huis om, mits de nodige gecoördineerde inspanningen, uit te groeien tot een toonaangevende informatiemaatschappij. Zo neemt Vlaanderen op vlak van infrastructuur een koppositie in met een hoge dekking aan telefoon-, kabel- en mobilofonienetwerken en een hoge breedband internetpenetratie bij de bevolking. Deze koppositie vertaalt zich echter niet in een hoge adoptie en gebruik van ICT bij bevolking en bedrijven. Aan de aanbodzijde zijn in Vlaanderen nochtans al heel wat stimuli gegeven, alleen blijft de vraag achter, en zien heel wat burgers en bedrijven nog altijd niet het nut en de meerwaarde in of beschikken niet over de financiële draagkracht om in ICT te investeren.

Vooral *KMO*'s en micro-ondernemingen laten de talrijke gebruiksmogelijkheden en de mogelijke productiviteitswinsten d.m.v. ICT nog te veel links liggen. Maar niet alleen in het bedrijfsleven moet de dreigende digitale kloof gedicht worden. Ook brede lagen van de *bevolking* en vooral sociaal-economische kwetsbare groepen moeten meer kansen krijgen om deel te nemen aan en te genieten van de voordelen van de informatiemaatschappij.

6. Digitale inclusie

Digitalisering en ICT staan centraal in de huidige technologische samenleving, onder meer op economisch, sociaal en educatief vlak. De gevolgen van die evolutie zijn overwegend positief. Zo werden er extra arbeidsplaatsen gecreëerd en kwamen er nieuwe toepassingen die ons leven nog comfortabeler maken. Maar er is ook een keerzijde aan deze digitale vooruitgang. Bepaalde groepen van mensen lopen het risico om uit de boot te vallen. Bijvoorbeeld doordat ze niet of slechts beperkt beschikken over toegang tot de nieuwe technologieën (internet, informatica, mobiele telefonie, ...), of doordat het hen ontbreekt aan interesse, de kennis en de vaardigheden of de financiële middelen om er optimaal gebruik van te maken.

Nieuwe technologieën en netwerken kunnen ertoe bijdragen dat sociaal en geografisch achtergestelde groepen maatschappelijk sneller kunnen bijbenen: informatiebronnen (en alle bijbehorende toepassingen en diensten) worden ruimer beschikbaar en deze technologieën bieden bijkomende mogelijkheden op werk en op sociale aansluiting, doordat zij drempels van mobiliteit, geografische afstand, financiële en fysieke handicap kunnen overbruggen. Het realiseren van deze opportuniteiten in de praktijk is een belangrijke beleidsopdracht voor de toekomst.

In die zin verwijs ik nog naar de aanverwante domeinen e-government, ICT-beleid, administratieve vereenvoudiging en ambtenarenzaken die onder mijn bevoegdheid vallen en van waaruit ik gecoördineerde inspanningen zal doen om tot een coherent beleid m.b.t. de informatiemaatschappij te komen.

Nieuwe media- en communicatietechnologie blijft evenwel een middel en is geen doel op zich. Een grote groep van de bevolking wenst liever niet aan elektronisch bankieren of e-government te doen en verkiest nog steeds naar een fysiek loket te gaan. Het belangrijke parallelle circuit van die niet-elektronische dienstverlening mag zeker niet vergeten of verwaarloosd worden.

4. Beleidsvisie – Strategische en Operationele doelstellingen

1. Instandhouden van een pluriform medialandschap

De rol van de overheid in deze dynamische sector in volle ontwikkeling moet die zijn van een objectieve en billijke regelgever en facilitator teneinde een evenwichtig en pluriform medialandschap te vrijwaren, waarbij de verschillende marktspelers een divers en kwaliteitsvol aanbod kunnen leveren waar iedere burger vrij uit kan kiezen én ook makkelijk toegang toe heeft.

De overheid kiest daarbij resoluut voor een sterke, kwaliteitsvolle openbare omroep en voor gelijke technologische en organisatorische ontwikkelingskansen voor de particuliere initiatieven uit het mediaveld, die ook in het vernieuwende en verbredende media aanbod kunnen bijdragen tot een ruim en pluriform medialandschap.

Ik stel vast dat de verhouding tussen de verschillende omroepen grondig verstoord is en zelfs een gespannen en ongezond niveau heeft bereikt. Ook al besef ik dat de mediavrede in de huidige omstandigheden ver zoek is, toch roep ik alle betrokken partijen op tot fair-play en respect voor de bestaande evenwichten in het medialandschap.

Als mediaminister wil ik tijdens deze regeerperiode een gezond en werkbaar evenwicht in het medialandschap nastreven en een kader scheppen waarbij zowel openbare als particuliere initiatieven voldoende ruimte en gelijke kansen krijgen om een divers en kwaliteitsvol media-aanbod te ontwikkelen.

1.1 De openbare omroep

De VRT moet als openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap een belangrijke rol spelen bij de totstandkoming en de verdere ontwikkeling van een gediversifieerd en harmonieus medialandschap. De Vlaamse overheid biedt van haar kant de garantie dat een op kwaliteit gestoelde openbare omroep zijn rol en opdracht kan vervullen. Die bestaat er hoofdzakelijk in om kwalitatieve programma's en objectieve informatie te brengen voor het brede Vlaamse publiek. De VRT krijgt hiervoor de nodige beheersautonomie en middelen.

- Rol en opdracht van de openbare omroep

In de decreten over de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, wordt de opdracht van de openbare omroep omstandig omschreven (art. 6 - art. 8). Zonder deze decretaal vastgelegde bepalingen meteen volledig op de helling te willen zetten, acht ik het wenselijk om die rol en opdracht grondig te evalueren, en na te gaan in hoeverre deze verfijnd kunnen worden in functie van de nieuwe eisen van het sterk gewijzigde omroeplandschap.

Ik wil de maatschappelijke discussie die momenteel wordt gevoerd over wat de openbare omroep moet brengen, beter stroomlijnen via een goed georganiseerd debat. Ik denk daarbij aan de voorbereiding van een brede maatschappelijke bevraging bij het middenveld via de Vlaamse Mediaraad. Dit past trouwens in de filosofie van het door de vorige regering ingezette Beter Bestuurlijk Beleid, waar de overheid via strategische adviesraden voor de beleidsdomeinen advies vraagt, voorafgaand aan het maken van beleidskeuzes. Deze

maatschappelijke bevraging mag helemaal geen “klachtenbank” worden, maar moet resulteren in een VRT-verwachtingsrapport, een soort witboek van wat de kijker en luisteraar precies verwacht van de programma’s, de rol en de opdracht van de openbare omroep.

Dit openbaar onderzoek kan dan als grondstof dienen voor een parlementair debat terzake en richtinggevend zijn voor de nieuwe beheersovereenkomst, zonder daarbij aan de autonomie binnen de grenzen van de beheersovereenkomst van de VRT te willen raken.

Daarbij gaat de aandacht onder meer naar de culturele opdracht van de openbare omroep, naar de pluriformiteit en de kwaliteit van haar informatieopdracht in haar globale programmering, haar doelgroepenbereik (doven, gehoorgestoorden en Vlamingen van allochtone afkomst) en haar zorg voor een open, respectvol en verdraagzaam Vlaanderen. Wellicht is het ook wenselijk om de omroepdefinitie en de daarbij horende rol en opdracht van de openbare omroep nog beter af te stemmen op het digitale tijdperk en het convergente medialandschap van de 21ste eeuw.

Tenslotte wil ik in dit verband ook wijzen op het belang van het Europees referentiekader voor de openbare omroep. Het Protocol betreffende het publieke omroepstelsel in de lidstaten, gehecht aan het Verdrag van Amsterdam, speelt in dit verband een belangrijke rol:
“De bepalingen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap doen geen afbreuk aan de bevoegdheid van de lidstaten om te voorzien in de financiering van de publieke omroep, voorzover deze financiering wordt verleend aan omroeporganisaties voor het vervullen van de publieke opdracht zoals toegekend, bepaald en georganiseerd door iedere lidstaat, en voor zover deze financiering de voorwaarden inzake het handelsverkeer en de mededingingsvoorwaarden in de Gemeenschap niet zodanig verandert dat het gemeenschappelijk belang zou worden geschaad, waarbij rekening wordt gehouden met de verwezenlijking van de opdracht van deze publieke dienst”.

Ook de resolutie van de Raad en de Vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten van 25 januari 1999 betreffende de publieke omroep blijft actueel.

- Naar een nieuwe beheersovereenkomst

De huidige beheersovereenkomst 2002-2006 tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT vervalt tijdens deze regeerperiode. In de nieuwe beheersovereenkomst zal rekening worden gehouden met de afspraken die terzake in het regeerakkoord zijn vastgelegd:

- de verzekering dat een op kwaliteit gestoelde openbare omroep zijn rol en opdracht ten volle kan vervullen;
- een evaluatie van de openbare opdracht van de VRT in functie van de pluriformiteit en kwaliteit van haar informatieopdracht in haar globale programmering, haar doelgroepenbereik en haar zorg voor een open, respectvol en verdraagzaam Vlaanderen;
- een decretaal kader voor een versterkte controlemogelijkheid op het vlak van de financiële transparantie, onder meer betreffende de commerciële activiteiten en reclame-inkomsten (werking VAR);
- een ontdubbeling van haar TV- of radionetten (zowel analoog als digitaal) voor zover hiertoe voorafgaandelijk de beheersovereenkomst wordt aangepast;
- het respecteren van de plafonds inzake reclame-inkomsten via VRT-radio;
- het schrappen van de terugstortingsmodaliteit;
- het beperken van sponsoring op VRT-televisie tot evenementen;

- het verplicht ondertitelen van Tv-programma's in eerste instantie bij de publieke zenders via de beheersovereenkomst. Hierbij wordt de prioriteit gegeven aan nieuws- en duidingprogramma's.

Vanuit dit kader dringt zich een decretale aanpassing van de institutionele structuren van de VRT op, zonder dat daarbij geraakt wordt aan de autonomie van de VRT. In dit opzicht dient ten gronde onderzocht te worden hoe de algemene principes van "deugdelijk bestuur" zoals vervat in de gedragscode inzake "corporate governance" en de krachtlijnen van Beter Bestuurlijk Beleid kunnen verzekerd worden in het decretale en vennootschappelijke kader dat de basis vormt van het VRT-statuut.

Zoals blijkt uit het recente verzoek om informatie dat door de EU Commissie (DG Concurrentie) aan de Vlaamse regering werd overgemaakt, wordt de vraagstelling naar o.a. een grotere financiële transparantie geformuleerd. Deze vraagstelling is niet nieuw en impliceert op termijn de noodzaak voor het toezicht op het marktconform gedrag en op de strikte naleving van de wetgeving op de reclamewerving, ook door de openbare omroep. Momenteel treedt de Raad voor de Mededinging op na een klacht. Wellicht zou dit toezicht in de toekomst kunnen toevertrouwd worden aan de nieuwe Vlaamse Regulator voor de Media, net als de controle op het vlak van de financiële transparantie van de commerciële activiteiten en de reclame-inkomsten.

In het kader van de in het vooruitzicht gestelde evaluatie van de openbare opdracht van de VRT en de onderhandelingen voor een nieuwe beheersovereenkomst zal tevens de rol en de werking van de vennootschappelijk conforme bestuursorganen van de VRT aan bod komen, met name de rol van de Raad van Bestuur, de regeringscommissaris en de functionele rapportering aan de Vlaamse regering via de bevoegde minister.

1.2. Particuliere omroepen

Particuliere initiatieven op audiovisueel vlak krijgen zonder discriminatie voluit kansen.

- Particuliere landelijke televisieomroepen

De particuliere televisieomroepen die zich richten tot de gehele Vlaamse Gemeenschap, genoten tot medio 2004 een must-carry statuut en moesten verplicht worden doorgegeven door de kabelmaatschappijen. Bij het decreet van 5 mei 2004 werd de must-carry regeling onder druk van Europa afgeschaft. Bij deze doe ik een oproep aan alle kabelmaatschappijen om alle Vlaamse particuliere omroepen op de kabel te houden aan dezelfde voorwaarden als voorheen, en om ook nieuwe Vlaamse omroepen door te geven. Het is overduidelijk dat de Vlaamse omroepen de grootste waarborg van het succes van de kabelmaatschappijen zijn en dat ook zullen blijven. Het is mijn bekommernis dat die omroepen door een zo groot mogelijk aantal Vlamingen bekeken kunnen worden, ook door de Vlamingen in Brussel waar Jim TV, Vitaya, Liberty en VijfTV momenteel (nog) niet op de kabel zitten. Ik zal er bij de Brusselse kabelmaatschappijen op aandringen om die omroepprogramma's in Brussel op de kabel te brengen. Omdat de Vlaamse omroepen voor de kabelmaatschappijen de belangrijkste bron van inkomsten betekenen, reken ik er op dat die ervoor zullen zorgen dat alle Vlaamse omroepen, zelfs in het geval ze digitaal worden verdeeld, tegen dezelfde voorwaarden op de kabel komen.

Verder wil ik nagaan in hoeverre de verplichtingen van de openbare omroep m.b.t. ondertiteling gaandeweg ook decretaal kunnen worden opgelegd aan de particuliere televisieomroepen.

- Particuliere regionale televisieomroepen

Regionale televisie heeft een specifieke maatschappelijke opdracht: regionale informatie brengen met de bedoeling de communicatie onder de bevolking te bevorderen en bij te dragen tot de algemene sociale en culturele ontwikkeling van de regio. Als 'venster op de eigen leefwereld' spelen regionale televisies een belangrijke maatschappelijke rol. Daarnaast vormen de regionale televisieomroepen een geschikt instrument voor de communicatie tussen de Vlaamse regering en de bevolking, en dit omwille van hun specifieke band met hun respectievelijke zendgebieden. Binnen de decretaal bepaalde voorwaarden kunnen de regionale televisieomroepen samenwerken met de regionale en lokale radio-omroepen uit hun zendgebied.

- Particuliere radio-omroepen

De pluriformiteit en de diversiteit die er met de liberalisering en de herverkaveling van het radiolandschap is gekomen, wil ik in deze regeerperiode ook in stand houden.

Nu de particuliere radio's voor negen jaar erkend zijn, moet er nauwgezet op toegezien worden dat de erkenningvoorwaarden worden nageleefd. De erkenningen zijn verleend op basis van de ingediende dossiers die via een onderzoeksrapport door de administratie aan een aantal criteria getoetst zijn. Alle beloftes en bepalingen uit de aanvraagdossiers moeten dan ook nageleefd en uitgevoerd worden. De private radio's moeten anderzijds de mogelijkheid krijgen om op een vlottere manier dan nu het geval is, in te spelen op de snel veranderende markt.

Gezien de vele klachten die na deze erkenningronde opgedoken zijn, wil ik in deze regeerperiode de bestaande erkenningprocedure grondig evalueren en eventueel een aanzet geven om tot een verbeterde erkenningprocedure te komen
Wat de problematiek van de ontvangstkwaliteit van de Vlaamse omroepen betreft, moet in deze regeerperiode de etherimpasse worden doorbroken die er nu al jaren heerst. Door het te sterke en illegale zendvermogen van bepaalde Franstalige radio's wordt de ontvangst van al te veel Vlaamse radio's onrechtmatig gestoord. Het is mijn intentie als mediaminister om het luistercomfort van alle vergunde radio's te garanderen vooral ten behoeve van de luisteraars, maar ook naar de erkende radio-omroepen toe. Ik zal er op aandringen dat het BIPT de rol van etherpolitie ook effectief ter harte neemt. Daarnaast wil ik de problematiek ook bespreken met mijn collega van de Franse Gemeenschap om zo spoedig mogelijk tot een constructieve oplossing te komen.

1.3. Geschreven Pers

- Steun aan de geschreven pers met het oog op een pluriforme, onafhankelijke en performante Vlaamse opiniepers

De diversiteit in de media kan het best worden gegarandeerd als er een gezonde concurrentie tussen verschillende spelers plaatsvindt. Een te sterke concentratie kan een verschraling

betekenen van het media-aanbod, het aantal opiniekanalen, de culturele eigenheid, de kwaliteit, de pluriformiteit en de democratie. Hoe meer actoren, hoe veelzijdiger in principe het aanbod en hoe meer opinies er aan bod kunnen komen. Anderzijds kan een zekere vorm van concentratie op de kleine Vlaamse mediamarkt soms een economische noodzaak zijn om die diversiteit aan titels en opinies te behouden. Vaak biedt een zekere graad van concentratie zelfs de beste garantie voor de Vlaamse verankering van de media.

Het is een opgave om deze concentratiebeweging te verzoenen met de diversiteit, de pluriformiteit, de kwaliteit en de Vlaamse culturele eigenheid van de media. Vanuit deze bezorgdheid formuleerde de Vlaamse Mediaraad een aantal adviezen, waarin gesteld wordt dat mediaconcentratie vooral een gevaar vormt voor de structurele diversiteit. Deze "verwijst naar het media-aanbod waaruit de mediaconsument kan kiezen. Indien concentratie leidt tot redactionele synergie, verkleint de structurele diversiteit. Indien de redactionele onafhankelijkheid behouden blijft en de redactionele staf versterkt wordt dan kan dit de structurele diversiteit zelfs ten goede komen."

In dat kader wil ik de bestaande steun aan de pers behouden en verder uitbreiden, om een divers en kwaliteitsvol aanbod te vrijwaren.

Op 27 juli 1998 werd tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse geschreven perssector een protocol afgesloten ter ondersteuning van de digitale diversificatie, met de bedoeling goed uitgebouwde, kwaliteitsvolle en autonome redactieteams te behouden. Dit protocol resulteerde in een significante digitale diversificatie binnen de sector van de Vlaamse geschreven pers. Vandaar dat de minister, bevoegd voor media, in 2002 het besluit nam om deze steun te heroriënteren naar vorming en opleiding. In 2003 worden projecten ondersteund waarbij de kennis en de ervaring van de oudere journalisten op een efficiënte wijze doorgegeven worden aan de jonge generatie. Deze optie kadert rechtstreeks in het behoud van de kwaliteit van de pers, maar houdt ook verband met de instandhouding van de diversiteit die de Vlaamse perssector kenmerkt.

Ik wil deze ingeslagen weg verder bewandelen en geld vrijmaken om enerzijds de journalistieke expertise van de redacties te verankeren, door het in dienst houden van oudere journalisten en medewerkers en zo het "collectieve geheugen" op de redacties te valoriseren. Anderzijds wil ik met de steun aan de pers de autonome redacties rechtmatige kansen geven om optimaal gebruik te maken van de aanwezige ICT-systemen en zo een prominente informerende en opiniërende rol te blijven spelen in het digitale en convergente multimedialandschap.

In de toekomst wil ik de steun aan de geschreven pers expliciet koppelen aan de naleving van de regels van de journalistieke beroepspraktijk en van de journalistieke beroepsethiek. Wanneer er zich concentratiebewegingen voordoen in het Vlaamse medialandschap zal de blijvende autonomie van de betrokken redacties moeten worden verzekerd.

- Kwaliteitsvolle journalistiek steunen

Via bijzondere projecten, zoals het Fonds Pascal Decroos, wil ik de pluriformiteit verder meer kansen blijven geven door middelen vrij te maken voor diepgravende en kwaliteitsvolle onderzoeksjournalistiek.

1.4. Monitoring van de concentratie in een convergerende mediaomgeving

De overheid wil als objectieve en billijke regelgever en facilitator de gulden middenweg bewandelen tussen het toelaten van concentratie en het aanmoedigen van concurrentie om zo een economisch leefbaar en een evenwichtig en pluralistisch medialandschap uit te bouwen. Verschillende marktspelers moeten zo een divers en kwaliteitsvol aanbod kunnen leveren waar iedere burger toegang toe heeft.

In een convergerende mediaomgeving zijn audiovisuele media, geschreven pers en multimediadiensten nauw met elkaar verweven, zowel voor wat betreft de aandeelhoudersstructuren van de onderscheiden groepen als voor wat betreft de markten waarop deze groepen actief zijn. Het streven naar een pluriform medialandschap in zulke omgeving impliceert dat de marktevoluties en het ontstaan van eventuele concentraties gevolgd worden voor wat betreft de audiovisuele en de geschreven media. Daarom wil de overheid een systeem van monitoring van concentraties uitbouwen dat niet alleen concentratie binnen één deelsector moet opsporen, maar multisectoraal en multimediaal wil waken over al te grote concentratiebewegingen in de globale communicatiemarkt. Daarbij zal aandacht besteed worden aan alle groepen en platformen waar omroepen, uitgevers en distributeurs bij betrokken zijn.

Bij de monitoring kunnen volgende dimensies onderzocht worden:

- economische concentratie,
- pluriformiteit,
- Vlaamse eigenheid,
- evenwicht op de advertentiemarkt,
- distributie.

Deze monitoring kan gebeuren in de globale mediamarkt met volgende deelsectoren:

- de geschreven pers met kranten en tijdschriften,
- de landelijke en regionale televisieomroepen,
- de landelijke- , regionale- en lokale radio-omroepen,
- de relevante distributiebedrijven actief in:
  - distributie van geschreven pers,
  - distributie van radio- en televisiesignalen via kabel- en telecommunicatie-infrastructuren
  - verspreiding van radio- en televisiesignalen via de ether,
  - verspreiding van radio- en televisiesignalen via satelliet.

Bij de monitoring van concentraties zal een evenwicht nagestreefd worden: concentraties kunnen economische leefbaarheid van de sector ten goede komen, maar mogen geen gevaar vormen voor de culturele eigenheid, pluriformiteit en kwaliteit. Het monitoren van concentraties moet vooral munitie bieden om de autonomie van de verschillende redacties te vrijwaren. De belangrijkste zorg van de Vlaamse overheid is daarbij om een gezond, kwaliteitsvol, economisch leefbaar, divers en pluralistisch Vlaams medialandschap te vrijwaren.

2. Toegang waarborgen tot een divers en kwaliteitsvol innovatief media-aanbod

1.0 Doven en slechthorenden

De openbare omroep heeft een specifieke opdracht naar doven en slechthorenden toe. Ik wil daarenboven nagaan in hoeverre de verplichtingen van de openbare omroep m.b.t. doelgroepenbereik en ondertiteling kunnen worden uitgebreid en gaandeweg ook decretaal kunnen worden opgelegd aan de particuliere televisieomroepen.

2.0 Vlamingen van allochtone afkomst

De participatie van Vlamingen van allochtone afkomst kan op 2 manieren worden ingevuld. Enerzijds is er de vraag om aanwezig te zijn in spelprogramma's, series en het media-aanbod in het algemeen, anderzijds is er ook de vraag van deze mensen om zich beroepshalve te kunnen engageren binnen de media.

Naast deze 2 vormen van participatie is ook beeldvorming een belangrijk aandachtspunt, in hoofdzaak binnen informatieve programma's en nieuwsuitzendingen in het bijzonder. Het charter van de VRT kan hier als voorbeeld worden genomen, aangevuld met een aantal journalistieke richtlijnen die ook binnen de geschreven pers kunnen worden gehanteerd.

2.3 Programma's door levensbeschouwelijke en sociaal economische verenigingen.

Artikel 27bis en 27 quater van de gecoördineerde mediadecreten bepalen dat aan de levensbeschouwelijke verenigingen die hiertoe erkend worden door de Vlaamse Regering de mogelijkheid wordt gegeven om televisieprogramma's en radioprogramma's te verzorgen op de openbare omroep.

Zeer recent werd de procedure opgestart voor de nieuwe erkenningen van de levensbeschouwelijke verenigingen; deze procedure zal nog dit jaar afgerond worden zodat alle verenigingen tijdig op de hoogte kunnen worden gebracht voor de programmering voor 2005.

Regelmatig worden er opmerkingen geformuleerd in verband met de uitzenduren van deze televisieprogramma's. Ik zal met de VRT overleggen opdat deze uitzendingen verzorgd door derden op een meer passend tijdstip uitgezonden zouden worden zodat met deze uitzendingen de beoogde doelgroepen bereikt kunnen worden.

Aansluitend hierbij zal ik de VRT vragen de nodige aandacht te besteden aan de bepalingen van artikel 23, §2 van de decreten, dat voorschrijft dat de VRT programma's ter duiding van sociaal-economische onderwerpen realiseert in samenwerking met de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de SERV. Spoedig moet m.i. een voor alle partijen geschikte programmeringformule worden uitgewerkt.

2.4 Vlamingen in het buitenland

- Het Beste van Vlaanderen en Nederland

“Het Beste van Vlaanderen en Nederland" is een samenwerkingsverband tussen de NOS, de Wereldomroep en de Vlaamse Gemeenschap, met de bedoeling om via satellietuitzendingen wereldwijd informatie aan te bieden over Vlaanderen en Nederland aan Nederlandstaligen in het buitenland. Tussen de Vlaamse Gemeenschap en BVN werd een participatieovereenkomst afgesloten, ondersteund door een overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT om het aanleveren van programma's vanwege de VRT ten overstaan BVN te waarborgen. De Vlaamse Regering besliste op 16 juni 2003 om de participatie in BVN verder te zetten voor de periode 2003/2005, met als uitgangspunten:

- ✓ een verlenging van 3 jaar met een gelijkblijvende Vlaamse participatie van 1.239.000 euro;
- ✓ het Vlaamse aandeel in het programmarooster bedraagt over het hele jaar gemeten ten minste 20% van de uitzendingen;
- ✓ BVN zal de Vlaamse zichtbaarheid en herkenbaarheid van het Tv-programma vergroten in overleg en samenwerking met de VRT;
- ✓ het bereik van BVN is quasi wereldwijd.

Aangezien de huidige overeenkomst afloopt eind 2005, zullen voor die tijd gesprekken plaatsvinden met de betrokken actoren om te beslissen over verdere participatie. Om Vlamingen in het buitenland informatie en ontspanning te bieden van eigen bodem, is het zeer wenselijk dat de samenwerking ook in de toekomst zal blijven bestaan.

- Radio Vlaanderen Internationaal

Het regeerakkoord stelt uitdrukkelijk de doelstelling voorop om de aanwezigheid van Vlaanderen in Europa en in de wereld te versterken. Ook voor de Vlaamse media, en bij uitstek voor Radio Vlaanderen Internationaal, is hiertoe een rol weggelegd.

De beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse Gemeenschap stelt als strategische doelstelling voor de radio voorop: “Radio heeft als opdracht een kwalitatief hoogstaand aanbod rond informatie, cultuur, educatie, sport en ontspanning te brengen. De inhoud en de combinatie moet een zo groot mogelijk aantal Vlamingen bereiken door een diversiteit aan programma’s die erop gericht zijn de belangstelling te wekken”. Radio Vlaanderen Internationaal zal zich daarom niet langer exclusief toeleggen op haar radio-opdracht – die ongewijzigd blijft – maar zich parallel ook ontwikkelen tot toegang via Internettechnologie tot de informatie uit en over Vlaanderen. In het kader van deze verruimde opdracht zal de naam van Radio Vlaanderen Internationaal veranderen in VRT-Internationaal. RVI wordt aldus een venster op Vlaanderen via ether en kabel.

2.5 Nieuwe laagdrempelige breedbandplatformen

Via iDTV en nieuwe alternatieve breedbandplatformen zal aan bredere lagen van de bevolking toegang verschaft worden tot interessante inhoud en nuttige diensten van de informatiemaatschappij
(Zie verder 4.1)

2.6 Geweld op televisie

Het tonen van geweld in televisieomroepprogramma's blijft een aandachtspunt. Er zal naar de meest gepaste formule worden gezocht om de aanwezigheid van geweld op televisie te bewaken.

3. Digitalisering van de distributiekanalen in de media ondersteunen

De digitalisering van de media zet zich door op diverse terreinen. Naast de reeds aangehaalde voorbeelden van digitale interactieve televisie via de kabel (Vlaanderen Interactief) en via de ether (e-VRT-proefproject), is de omschakeling van analoge signalen over de ether naar digitale signalen onafwendbaar. De introductie ervan voor televisie (DVB-T) en voor radio (T-DAB) heeft grote implicaties voor het frequentiespectrum en biedt heel wat bijkomende mogelijkheden en functionaliteiten en op termijn ook kansen om te ontsnappen aan de schaarste op het vlak van het aantal beschikbare frequenties voor omroep.

3.1. Spectrumbeheer

- Frequentieplanning voor digitale radio en televisie via de ether.

In het licht van de akkoorden van Wiesbaden 1995 en Maastricht 2002, gesloten binnen de Europese context, bezit Vlaanderen diverse 'allotments' voor digitale aardse radio (T-DAB). Zo bekwam de Vlaamse Gemeenschap in band III (174-230 MHz) frequentieblokken voor gans Vlaanderen en enkele provinciale dekkingen en in de 1.5 GHz-band frequentieblokken voor de realisatie van bijkomende provinciale dekkingen.

Wat digitale aardse televisie (DVB-T) betreft werd op de conferentie te Chester in 1997 een multilateraal coördinatieakkoord gesloten op Europees niveau i.v.m. technische criteria, coördinatieprincipes en procedures voor de introductie van digitale aardse televisie. Er werden toen geen frequentieplannen opgesteld, maar enkel coördinatieregels afgesproken om DVB-T te kunnen introduceren in Europa.

Vandaag de dag maakt enkel de VRT gebruik van de digitale frequenties, overeenkomstig de lopende beheersovereenkomst. Sinds kort zijn alle programma's digitaal te ontvangen. (Al dient hier bij opgemerkt dat de verspreiding van radiotoestellen met DAB-ontvangst nog zeer beperkt is en dat DVB-T-ontvangers nog een zeldzaamheid zijn.)

- Regionale Radiocommunicatie Conferentie (RRC-06)

De akkoorden van Wiesbaden, Maastricht en Chester bleven beperkt tot het Europees niveau. Intussen heeft de 'International Telecommunication Union' (ITU) beslist om een Regionale Radiocommunicatie Conferentie (RRC) te organiseren voor de planning van digitale aardse omroep in de banden III, IV en V. Een eerste sessie van deze conferentie ging eerder in 2004 in Genève door. Het resultaat van deze eerste sessie is o.a. een technisch rapport met onder meer planningsprincipes om te komen tot een digitaal frequentieplan voor omroep in de betrokken frequentiebanden. De lidstaten van de planningszone worden ertoe aangezet om dat rapport in aanmerking te nemen bij de voorbereiding van de tweede sessie. De tweede sessie

van de RRC (RRC-06) is gepland in mei-juni 2006 te Genève en hierin zal een frequentieplan voor digitale omroep worden opgesteld, dus zowel voor digitale aardse radio in band III als voor digitale aardse televisie in de banden III, IV en V.

- Uitdagingen voor Vlaanderen.

De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd voor omroep en zal daarom de RRC-06 voorbereiden en bijwonen waarbij de Vlaamse desiderata voor zowel T-DAB als DVB-T naar voor gebracht zullen worden. Ik zal hieromtrent overleggen met de betrokken media-actoren, i.c.. de openbare en de particuliere omroepen. Vóór de eigenlijke conferentie zullen trouwens reeds verschillende multilaterale coördinatievergaderingen plaatsvinden met de buurlanden en de andere gemeenschappen in België om zo te komen tot een voorafgaandelijk akkoord en het optimaal afstemmen van de diverse frequentieplannen. Het uiteindelijk beschikbare frequentiespectrum voor Vlaanderen voor DVB-T en T-DAB en de voorwaarden voor indienststelling ervan zullen in principe bekend zijn na de conferentie en ik zal dan ook nagaan hoe dat beschikbare spectrum verdeeld zal kunnen worden tussen de openbare en de particuliere omroepen/omroepnetwerken. Het uitgangspunt hierbij is dat ook voor particuliere initiatieven maximaal kansen gecreëerd moeten worden. Verdere ‘digitale regelgeving’ zal dan ook dienen te worden ontwikkeld.

Ik wil van deze nieuwe opportuniteiten ook gebruik maken om via overleg te komen tot minstens een radiostation van de openbare omroepen van beide gemeenschappen dat van aan de kust tot in de Ardennen en eventueel in de gehele Benelux te beluisteren is.

- Digitale switch-over en analoge switch-off

Met 'switchover' of 'omschakeling' wordt de overgang bedoeld van analoge naar digitale omroep. In principe gaat het hier dus zowel over radio als televisie, hoewel de discussie zich veelal toespitst op televisie. 'Switchover' omvat het proces vanaf de invoering van digitale uitzendingen tot en met de afschakeling van analoge. Vanuit de Europese Commissie wordt aangedrongen een plan te publiceren met betrekking tot de omschakeling van analoge naar digitale omroep (met de nadruk op televisie). De Vlaamse situatie is hierbij vrij specifiek gezien de hoge penetratie van de kabel in Vlaanderen (i.t.t. de ons omringende landen waar men zeer snel werk wil waken van digitale aardse uitzendingen om de capaciteit te kunnen opvoeren, een probleem dat hier ook verholpen kan worden via digitale uitzendingen via de kabel). Hier zal de Vlaamse Gemeenschap op korte termijn een overgangsstrategie uitwerken. Gelet op de vrijwel alomtegenwoordigheid van kabeltelevisie in Vlaanderen en het feit dat de Vlaamse particuliere omroepen (vooralsnog) uitsluitend via die kabel te bekijken zijn, kan dit grote consequenties hebben voor het Vlaamse omroeplandschap. Pas na overleg met alle betrokken actoren zal een tijdspad worden opgesteld voor die 'switchover'.

- Naar een oordeelkundig en toekomstgericht spectrumbeheer

Het Vlaamse medialandschap maakt, gedreven door technologische evoluties, digitalisering en convergentie, een gevoelige aardverschuiving door en is in volle transitie. Naast de klassieke mediabedrijven gaan ook andere spelers, zoals telecomoperatoren steeds vaker een prominente rol spelen in het verstrekken van inhoud.

Naast de intussen klassieke analoge ether- en kabeldistributie van omroepsignalen duiken er nieuwe distributieplatformen en –kanalen op: digitale etheruitzendingen (DVB-T en T-DAB), interactieve digitale televisie via de kabel, via de ether en via het telefoonnetwerk (xDSL), omroepdiensten via mobilofonienetwerken van de 3de generatie (UMTS). Een adequaat beleid m.b.t. al deze distributieplatformen is daarbij noodzakelijk, met bijzondere aandacht voor een oordeelkundig en toekomstgericht spectrumbeheer bij de overgang van analoog naar digitaal, dat garant staat voor een divers en kwaliteitsvol media-aanbod.

De uitbouw van digitale terrestrische radio (T-DAB) en televisie (DVB-T) impliceert in de praktijk dat meerdere kanalen zullen kunnen worden uitgezonden via eenzelfde frequentieband (multiplex). De beschikbare frequentieruimte kan met andere woorden veel efficiënter worden ingezet. Tegelijk wordt de vraag naar spectrumcapaciteit in een convergerende mediaomgeving almaar groter, bijvoorbeeld voor bijkomende functionaliteiten of voor het aanbieden van draadloos (breedband)internet. Bovendien laten de huidige netwerken steeds meer een gecombineerd gebruik toe van zowel omroep als telecommunicatie. In deze omstandigheden dringt zich een fundamenteel debat op over de wijze waarop Vlaanderen met deze combinatie van netwerken wil omgaan en hoe dit spectrum optimaal beheerd kan worden. Ik wil laten onderzoeken hoe deze nieuwe digitale netwerken optimaal gepositioneerd kunnen worden in het geheel van netwerken. Vlaanderen kan op dat vlak inspiratie halen of lessen trekken uit wat er in de ons omringende landen op dat vlak gebeurt. Het is mijn bedoeling om via onderzoek na te gaan hoe het spectrum van alle frequenties op een optimale, onafhankelijke en objectieve wijze beheerd kan worden teneinde de mogelijkheden maximaal te benutten, en met de garantie dat de openbare en andere Vlaamse omroepen toegang hebben.

3.2 Digitalisering van de andere media

Ook de geschreven perssector wordt geconfronteerd met de digitalisering (online opzoeken van informatie, een gestroomlijnd productieproces, digitale archivering, ontsluiten van informatie via websites, …). Om goed uitgebouwde, kwaliteitsvolle en autonome redactieteams te behouden, wil ik de digitale diversificatie blijven ondersteunen. Op die manier moeten de autonome redacties optimaal gebruik kunnen maken van de aanwezige ICT-systemen en zo een prominente informerende en opiniërende rol blijven spelen in het digitale en convergente multimedialandschap.

4. Digitaal Vlaanderen

4.1. Regeringsbrede afstemming

De problemen van digitale communicatie en de overgang van Vlaanderen naar een informatiemaatschappij zijn niet beperkt tot de bevoegdheden van één of enkele Vlaamse ministers. Het formuleren van adequate en doortastende oplossingen vereist veelal acties binnen verschillende bevoegdheidsdomeinen. Een regeringsbrede benadering van het Digitale Vlaanderen is dan ook onontbeerlijk.

Reeds tijdens vorige regeerperiode is deze benadering geïntroduceerd onder de vorm van eFl@nders - Digitaal Actieplan Vlaanderen. De organisatorische werking hiervan was onderbouwd door o.a. een Stuurgroep Informatiemaatschappij waarin elke minister vertegenwoordigd was. Daarnaast was het de bedoeling dat een Strategisch Digitaal Forum als denktank het beleid input zou verschaffen voor het besluitvormingsproces. Het geheel werd administratief en inhoudelijk ondersteund door de cel Media-innovatie van de administratie Media.

Onderzocht zal worden hoe een regeringsbrede beleidsafstemming verder zal uitgebouwd worden.

4.2. Infrastructuur: alternatieve breedbandplatformen zoeken en uitrollen

Om aan de stagnerende PC-/internetpenetratie tegemoet te komen, heeft Vlaanderen vanwege de grote penetratie van televisie en kabel sterk geïnvesteerd in de ontwikkeling van interactieve digitale tv als alternatief breedbandplatform. “Vlaanderen Interactief” is een uniek onderzoeksproject waarbij zowel de grote omroepen (VRT, VMMa, VT4) als de distributeurs (Telenet, Interkabel) bij betrokken zijn, een unieke situatie in Europa.

Daarbij moeten ook vangnetten ingebouwd worden voor personen met een fysieke, financiële, intellectuele, mentale of sociale handicap door een parallel circuit van vertrouwde toegangskanalen tot de informatiemaatschappij te garanderen voor deze maatschappelijk kwetsbare groepen. (fysiek loket, digitale tv, …)

4.3. Aantrekkelijk aanbod van inhoud en diensten stimuleren

De Vlaamse overheid is er van overtuigd dat de verspreiding en de adoptie van breedband internet zal versnellen en veralgemenen door nuttige en aantrekkelijke inhoud en diensten te leveren. Als overheid willen we daarbij zelf het goede voorbeeld geven door e-government verder te ontwikkelen. Verder willen we andere inhoud- en dienstenleveranciers aanmoedigen en sensibiliseren om ook nieuwe en verrijkte multimedia-inhoud en –diensten aan te bieden.

4.4. Effect van beleidsmaatregelen meten en monitoren

Dank zij meer kwantitatief en kwalitatief onderzoek naar de Vlaamse kennis- en informatiemaatschappij moet de Vlaamse overheid een beter zicht krijgen op de situatie in Vlaanderen. Bovendien moet zij beter en sneller kunnen inspelen op de snelle technologische evoluties en nieuwe maatschappelijke trends in de informatiemaatschappij en het effect van beleidsmaatregelen achteraf kunnen meten. Het verwerven van accurate data over de ICT-toestand via een meet- en monitoringinstrument moet ook toelaten om het beleid in Vlaanderen over de verschillende bevoegdheidsdomeien heen beter op mekaar af te stemmen en ook de positie van Vlaanderen te bepalen ten opzichte van andere regio’s en landen binnen Europa en in een internationale context.

In overleg met de minister bevoegd voor wetenschap en innovatie zal worden nagegaan of wetenschappelijk onderzoek kan worden verricht over de wijze van invoeren van

digitalisering en interactiviteit, over de gevolgen ervan voor de Vlaamse burgers en voor e-government, en over de gevolgen voor de geschreven pers en eventueel andere media-actoren.

5. Toezicht op de regelgeving door een volwaardige regulator

Om een efficiënt mediabeleid te voeren en de controle op de snel evoluerende regelgeving effectief uit te voeren, is een degelijk georganiseerd en slagkrachtig controle- en sanctioneringapparaat onontbeerlijk. Om de mediamarkt optimaal te laten functioneren is nu eenmaal heel wat regelgeving nodig. Daarom is het essentieel dat een onafhankelijke en externe regulator toeziet op de correcte naleving van de regelgeving, klachten van betrokken partijen objectief kan behandelen via arbitrage en ook sanctionerend kan optreden bij het niet naleven van de regelgeving.

Een goed uitgebouwde toezichtinstantie op Europese leest geschoeid moet voor het beter naleven van de regelgeving zorgen en meer rechtszekerheid bieden aan alle betrokken marktpartijen en zo juridische geschillen helpen voorkomen. Daarom is een volwaardige Vlaamse regulator nodig, die gelijkwaardig is uitgebouwd als het BIPT en buitenlandse regulatoren.

Over de werking van het VCM werd een met redenen omklede motie, ingediend in het Vlaams Parlement naar aanleiding van de interpellaties over onder meer de werking van het Vlaams Commissariaat voor de Media. De Vlaamse Regering wil nu uitvoering geven aan deze motie.

In de motie werd gevraagd:
1° dat het bestaan van een onafhankelijk Vlaams Commissariaat voor de Media met een opdracht zoals die vandaag bestaat, behouden blijft en waar mogelijk maximaal versterkt wordt;
2° dat de werking van het Vlaams Commissariaat voor de Media in het belang van de opbouw en perceptie van haar eigen autoriteit en onafhankelijkheid ingebed wordt in of versterkt wordt met een ruimer kader;
3° dat het ruimere kader gestalte zou krijgen in een fysieke scheiding van de administratie Media, in een uitbreiding van de kwantitatieve en kwalitatieve personeelsondersteuning en in de mogelijkheid om een beroep te kunnen doen op instellingen van de Vlaamse Gemeenschap waar expertise en ervaring aanwezig zijn om financieel-economische aspecten van dossiers te beoordelen indien dit nodig blijkt.

5.1. Naar een nieuw, performant en geïntegreerd toezichtorgaan: de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM)

In het licht van meer transparantie en rechtszekerheid, zowel voor de media-actoren als voor de gebruiker, zal gewerkt worden aan de vereenvoudiging en de harmonisering van het huidige mediatoezicht. Alle toezichts- en controleorganen worden gestroomlijnd tot één nieuw toezichts- en controle-instituut met verschillende gespecialiseerde kamers dat zowel als enig en laagdrempelig meldpunt functioneert en als dé mediaregulator. Op die manier wordt het eenvoudiger voor de burger om bij de correcte instantie een klacht of aanvraag in te dienen.

Tot op vandaag bestaan er drie toezichtorganen inzake media, met name het Vlaams Commissariaat voor de Media, de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie en de Vlaamse Kijk- en Luisterraad voor Radio en Televisie. Het VCM en de twee raden zullen bij decreet worden samengevoegd in een nieuw orgaan dat een verzelfstandigd agentschap wordt van de Vlaamse Gemeenschap: de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM). Dit orgaan zal tevens fungeren als centraal meldpunt voor alle klachten en aanvragen.

5.2. Uitgebreid bevoegdhedenpakket na goedkeuring decreet 7 mei 2004

Het VCM wordt geconfronteerd met een aanzienlijke bevoegdheidsuitbreiding na de goedkeuring van het zogenaamde telecommunicatiedecreet in het Vlaams Parlement op 7 mei 2004. De nieuwe VRM zal de relevante geografische markten voor producten en diensten in de sector van de elektronische communicatienetwerken en –diensten moeten bepalen, na elke vaststelling van de relevante geografische markten een analyse van deze markten dienen uit te voeren teneinde te bepalen of deze daadwerkelijk concurrerend zijn, en eventuele ondernemingen met aanmerkelijke marktmacht aanduiden. Tenslotte zal de VRM waar nodig passende verplichtingen moeten opleggen aan de ondernemingen met aanmerkelijke marktmacht.

5.3. Samenwerking met andere regulatoren is nodig en noodzakelijk

Het toezicht op de media- en telecommunicatiemarkten is op dit moment versnipperd tussen het VCM, het BIPT en de Raad voor de Mededinging. Het verleden heeft uitgewezen dat het organiseren van een doeltreffende samenwerking inzake het elektronisch communicatiebeleid tussen de onderscheiden betrokken bevoegdheidsniveaus geen sinecure is. De federalisering van de bevoegdheid voor telecommunicatie maakt zulke samenwerking niet overbodig. Er is nood aan een stevig samenwerkingsorgaan dat instaat voor de coördinatie van het beleid in de deelgebieden, bijvoorbeeld met betrekking tot de universele dienst, de eindapparatuur en de organisatie van de netwerken. Een belangrijke coördinatie of samenwerkingsfunctie m.b.t. interconnectie, nummering en standaarden zal weggelegd zijn voor het BIPT. De Vlaamse regering blijft in dit opzicht voorstander van de omvorming van het BIPT tot een onafhankelijk instituut waarin de federale staat en de verschillende deelstaten gelijkwaardig in het beheer vertegenwoordigd zijn.

De gemeenschappen en de federale overheid moeten als gevolg van een recent arest van het Arbitragehof trouwens samenwerken bij het bepalen van de bevoegdheden van de regulator, in het bijzonder omwille van het gezamenlijk gebruik van bepaalde transmissie-infrastructuur. Het Arbitragehof eist een in gemeenschappelijk overleg tot stand gekomen regeling voor de regulering van de elektronische communicatiesector uiterlijk tegen 31 december 2005. Bij gebrek daaraan wordt artikel 14 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector nietig.

De markt voor de distributie van omroepsignalen (markt 18 zoals de Europese Commissie deze identificeert) kan niet volledig geanalyseerd worden zonder ook rekening te houden met segmenten van andere markten die de Europese Commissie identificeert, inzonderheid bijvoorbeeld de markten 11 (ontbundelde toegang tot metalen netten en subnetten) en 12 (breedbandtoegang). Samenwerking en afstemming met het BIPT en de CSA zullen dus een noodzaak zijn.

5.4. VCM wordt weer bevoegd voor wijzigingen aan de gegevens van de offerte na het bekomen van de erkenning als particuliere radio-omroep

Met het decreet van 4 juni 2003 houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio en televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, wat de erkenning van particuliere radio-omroepen betreft, heeft de decreetgever beslist om de beslissingsbevoegdheid van het Vlaams Commissariaat voor de Media inzake media-erkenningen te beperken tot een conformiteitcontrole. Als een beslissing om een erkenning af te leveren een opportuniteitsafweging inhoudt, moet de politiek haar volle bevoegdheid nemen.

In het decreet van 4 juni 2003 werd dan ook bepaald dat de bevoegdheid om de erkenningen van landelijke, regionale en lokale radio-omroepen af te leveren voortaan onder de bevoegdheid van de Vlaamse Regering zal ressorteren.

De artikelen 38bis, 38sexies en 38decies van de gecoördineerde mediadecreten werden tevens in die zin gewijzigd, dat wanneer de landelijke, regionale en lokale radio-omroepen wijzigingen wensen aan te brengen aan de door hen ingediende offerte na het verkrijgen van de erkenning, zij daartoe de goedkeuring aan de Vlaamse regering vragen.

Daar het VCM op eigen initiatief of op grond van klachten bevoegd is om de naleving van de door de radio's ingediende offertes te interpreteren en er uitspraak over te doen, kunnen er conflicten ontstaan indien de bevoegde minister en het VCM niet dezelfde interpretatie zouden aanhouden.

Het lijkt daarom aangewezen dat na de opportuniteitsbeslissing die de erkenning is, slechts één instantie verantwoordelijk is over de conformiteit van de programmering met de ingediende offerte, zowel bij vragen tot wijziging als naar aanleiding van ingediende klachten.

Een decretaal initiatief is aangewezen om de bevoegdheid om de goedkeuring van wijzigingen aan de offerte te verlenen opnieuw toe te kennen aan het Vlaams Commissariaat voor de Media. Het verlenen van de bedoelde goedkeuring ligt trouwens in het verlengde van het toezicht op de naleving van de regelgeving, wat uitdrukkelijk is opgedragen aan het Vlaams Commissariaat voor de Media.

Dit alles neemt niet weg dat het VCM de taken die haar zijn opgedragen moet blijven vervullen. Frequenties die als gevolg van procedures opnieuw vrijgemaakt zouden worden, dienen volgens de geëigende procedure opnieuw toegekend te worden.

5.5 De Raad voor de journalistiek

De Raad voor de journalistiek is een zelfregulerende instantie voor mediatoezicht voor de geschreven pers en voor de audiovisuele omroepen. De Raad werd eind 2002 opgericht door de Vlaamse Vereniging voor Beroepsjournalisten en de uitgevers. Uniek aan deze Raad is de participatie van journalisten, uitgevers en externe specialisten, en dit niet alleen vanuit de sector van de geschreven pers, maar ook vanuit de audiovisuele media.

De Raad voor de journalistiek kan op basis van een klacht onderzoeken of een journalist zorgvuldig zijn werk heeft gedaan en of een medium met een publicatie of uitzending 'geen grenzen heeft overschreden van wat, gelet op de eisen van journalistieke verantwoordelijkheid, maatschappelijk aanvaardbaar is'. Op basis van zijn ervaringen met behandelde klachten kan de Raad algemene richtlijnen formuleren voor de toepassing van de journalistieke deontologie. Verder kan de Raad uit eigen beweging een standpunt innemen over actuele kwesties met betrekking tot de journalistieke ethiek en de beroepsmoraal van journalisten.

De oprichting van de Raad voor Journalistiek als zelfregulerend orgaan is een sterk signaal vanuit de sector om zelf de kwaliteit van de informatieverstrekking te bewaken. Deze regeling is conform de vragen van zowel de Vlaamse regering als het Vlaams Parlement.

Ik wil de maatschappelijk cruciale rol van de Raad volwaardig blijven ondersteunen en zelfs verruimen. In het ontwerp VRM-decreet wordt een bepaling opgenomen voor het geval een klacht over hetzelfde geschil wordt ingediend bij zowel de Geschillenraad als bij de Raad voor de Journalistiek. Indien een klacht in behandeling is bij de Raad voor Journalistiek wordt de behandeling bij de Geschillenraad opgeschort. Wellicht dient de Raad voor de Journalistiek ook betrokken te worden bij het centraal meldpunt waar particulieren en bedrijven met klachten over de media terecht kunnen.

Daar de Raad voor de Journalistiek in zeer korte tijd een belangrijke bijdrage voor het bewaken van de correctheid en kwaliteit van de berichtgeving heeft geleverd, heeft de VRT er m.i. alle belang bij om zijn aarzelende houding te verlaten en om volwaardig te participeren en mee te werken.

6. Streven naar volledige Vlaamse bevoegdheid voor omroep en telecommunicatie

6.1. Toenemende discrepantie tussen realiteit en regelgeving.

De convergentie tussen omroep en telecommunicatie ligt aan de basis van een steeds complexer wordend regelgevend kader voor de beide betrokken materies. Daar waar de situatie op het ogenblik van de staatshervorming die leidde tot de federalisering van de omroepbevoegdheid nog eenduidig was, ontstaat er nu als gevolg van de convergentie en technologische vooruitgang een grensvervaging tussen omroep en telecommunicatie: er worden nieuwe producten en diensten op de markt gebracht die niet eenduidig als telecommunicatie of als omroep kunnen worden gekwalificeerd (bvb. ‘webcasting’), terwijl de betrokken infrastructuren kunnen worden ingezet voor de transmissie van telecommunicatie- én omroepsignalen.

Vlaanderen is ervan overtuigd dat het beschikken over de volledige bevoegdheid voor zowel omroep als telecommunicatie beter zou toelaten een coherent en efficiënt beleid te voeren. Hoewel het de bedoeling is dit zo snel mogelijk te realiseren, kan men toch verwachten dat de overgang naar deze nieuwe situatie complex, tijdrovend en arbeidsintensief zal zijn. Daarom zal intussen onderzocht worden welk de mogelijke pistes en scenario’s zijn om tot een meer werkbare situatie te komen waarbij de huidige verticale bevoegdheidsverdeling binnen België beter kan aansluiten bij de meer horizontale benadering die Europa hanteert in het nieuwe regelgevend kader telecommunicatie.

6.2. Bevoegdheidsverdeling omroep/telecommunicatie in het federale België

Sinds de eerste staatshervorming zijn de Gemeenschappen al bevoegd voor "radio-omroep en televisie". De telecommunicatie blijft als onderdeel van de residuaire bevoegdheid ressorteren onder de federale overheid. Het begrip "radio-omroep en televisie" is niet gedefinieerd in de Grondwet, noch in de bijzondere wetten op de staatshervormingen.

Als gevolg van bovenvermelde convergentie ontstaat er een grensvervaging tussen omroep en telecommunicatie die zich manifesteert op 2 niveaus, en die aan de basis ligt van een aantal bevoegdheidsconflicten:

- ✓ nieuwe producten en diensten ontstaan die niet eenduidig als telecommunicatie of als "radio-omroep en televisie" kunnen worden gekwalificeerd (vb. webcasting). Over de kwalificatie van deze nieuwe diensten zijn in het verleden reeds verscheidene malen conflicten gerezen met de federale overheid. De Vlaamse Gemeenschap is voorstander van een ruime interpretatie van het omroepbegrip, zodat ook bepaalde interactieve diensten daaronder vallen;
- ✓ de betrokken communicatie-infrastructuren (teledistributie- en telecommunicatiekabel) worden multifunctioneel: zij kunnen worden ingezet voor de transmissie van telecommunicatie- én omroepsignalen.
  De Vlaamse Gemeenschap is echter enkel bevoegd om het gebruik van de kabelnetten te regelen in zoverre deze gebruikt worden voor radio-omroep en televisie. Er ontstaat bijgevolg een situatie waarin meerdere overheden bevoegd zijn voor één infrastructuur en voor een gedeelte van de signalen die via deze infrastructuur circuleren.

De conflictstof met betrekking tot de bevoegdheidsverdeling in dit verband lijkt in de toekomst nog te zullen toenemen, niet alleen omwille van de voortschrijdende technologische vooruitgang, doch ook vanwege een aantal juridische ontwikkelingen. Verwezen kan worden naar de omzetting van de Europese richtlijnen elektronische communicatie waarvoor (in België) vijf overheden verantwoordelijk zijn, en naar de toenemende verwevenheid van het omroeprecht (Vlaamse bevoegdheid) en het mededingingsrecht waarvoor de federale overheid in principe bevoegd is. Het indijken van mediaconcentraties en het afbakenen en analyseren van relevante omroepmarkten door de Gemeenschappen heeft ongetwijfeld repercussies op het federale mededingingsbeleid.

In een arrest van 6 november 2002 heeft het Arbitragehof de ruime definitie van het omroepbegrip zoals dit reeds lang door de Vlaamse Gemeenschap wordt geïnterpreteerd, bevestigd. Onder ‘radio-omroep en televisie’ – aangelegenheid waarvoor de Gemeenschappen bevoegd zijn - moet worden begrepen: het uitzenden van programma’s bestemd voor het publiek in het algemeen of voor een deel ervan, met inbegrip van programma’s die op individueel verzoek worden uitgezonden, ongeacht de techniek die voor de uitzending wordt gebruikt, met inbegrip van de punt-tot-punt techniek. Ook bepaalde interactieve diensten kunnen dus onder het omroepbegrip vallen.

Het moge duidelijk zijn dat de bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid (bevoegd voor telecommunicatie) en de Gemeenschappen (bevoegd voor omroep) moeilijk werkbaar is, en op termijn zelfs onhoudbaar. De vraag naar een anders ingevulde bevoegdheidsverdeling telecommunicatie/omroep moet dan ook in alle openheid kunnen worden gesteld. Overleg en samenwerking met de federale overheid en met de andere Gemeenschappen en Gewesten

worden cruciaal indien men wenst te komen tot een coherent beleid voor media en informatie in België. Ten allen prijze moet worden vermeden dat leemten of onduidelijkheden in de regelgeving aanleiding kunnen geven tot misbruiken en rechtsonzekerheid, wat de innovatiedynamiek in het Vlaamse medialandschap zou kunnen afremmen.

Terecht is daarom in het regeerakkoord de overdracht van telecommunicatie naar Vlaanderen ingeschreven.

6.3. Naar een oplossing voor de etherconflicten en etherchaos

De weinig heldere bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de Gemeenschappen inzake de technische aspecten binnen het frequentiebeleid is al jarenlang een bron van conflicten, in het bijzonder met betrekking tot het beheer van het radiofrequentiespectrum. De federale overheid blijft volgens het Arbitragehof instaan voor de "algemene politie van de radio-elektrische golven". Daarmee wordt gedoeld op het uitvaardigen en het doen naleven van de technische normen betreffende het toekennen van frequenties en betreffende het vermogen van de zendtoestellen.

Het is niet langer aanvaardbaar dat de Vlaamse luisteraar steeds moeilijker Vlaamse radioprogramma's kan ontvangen of beluisteren. Niet alleen worden vele particuliere radio's gestoord, maar wordt ook het zendcomfort van de openbare radio's meer en meer aangetast.

Niettegenstaande een volledig technisch akkoord voor alle in dienst zijnde frequenties blijft de Franse Gemeenschap een politiek akkoord over de coördinatieaanvragen weigeren en vecht ze de rechtsgeldigheid ervan bij de Raad van State aan.

Een afdwingbare coördinatieprocedure met arbitrage binnen vaste termijnen en een effectieve uitvoering van de etherpolitie, wat uitsluitend federale bevoegdheid is, is dringend en noodzakelijk.

Het Arbitragehof heeft reeds in 1990 en 1991 de volle bevoegdheid van de federale overheid inzake etherpolitie bevestigd.

De jarenlange etherchaos toont aan dat het dringend noodzakelijk is dat het BIPT die volle bevoegdheid ook effectief uitoefent. Een etherordening is immers maar mogelijk indien het KB van 10 januari 1992 betreffende de klankradio-omroep in frequentiemodulatie in de band 87.5-108 MHz zo wordt aangepast dat het BIPT autonoom en zonder enige inmenging van de Gemeenschappen de rol van etherpolitie vervult en zowel tegen erkende als tegen niet erkende radio’s optreedt. Nu blijven zelfs door de Raad van State geschorste radio’s jarenlang vrolijk uitzenden en de Vlaamse radio’s storen.

Technische problemen mogen geen alibi worden om de telecommunicatiebevoegdheid federaal te houden. Zij kunnen worden opgelost, mits het oprichten van samenwerkingsverbanden en confederale structuren. In elk van de bovenvermelde opties is er trouwens nood aan een stevig samenwerkingsorgaan dat instaat voor de coördinatie van het beleid in de deelgebieden, bijvoorbeeld met betrekking tot de universele dienst, de eindapparatuur en de organisatie van de netwerken. Een belangrijke coördinatie of samenwerkingsfunctie m.b.t. interconnectie, nummering en standaarden zal weggelegd zijn voor het BIPT. De voorstellen inzake de omvorming van het BIPT tot tekst regeerakkoord

moeten in deze context gesitueerd worden. De Vlaamse regering is voorstander van de omvorming van het BIPT tot een onafhankelijk instituut waarin de federale staat en de verschillende deelstaten gelijkwaardig in het beheer vertegenwoordigd zijn.

6.4. Brug slaan naar federale overheid m.b.t. auteursrecht, billijke vergoeding, e.a.

De Vlaamse Gemeenschap heeft ook oog voor een aantal moeilijkheden waarmee de audiovisuele en de uitgeverssector te kampen heeft. Inhoud zal via diverse en steeds meer platformen worden doorgegeven. De huidige regelgeving m.b.t. auteursrechten vereist dat voor elke distributie naar een nieuw platform afzonderlijk rechten verkregen worden.

Al is Vlaanderen niet bevoegd voor auteursrecht, billijke vergoeding, post- en telefoontarieven en sociale zekerheid, toch wil ze samen met omroepen en uitgevers een brug naar de federale overheid slaan in een poging om lang aanslepende betwistingen weg te werken en/ of om tot een aan de nieuwe ontwikkelingen meer aangepaste regelgeving uit te werken. De Vlaamse Gemeenschap zou adequater kunnen inspelen op de gemeenschappelijke problemen van de pers- en mediagroepen indien zij over een alomvattende bevoegdheid zou beschikken.

Beleid voor een media(r)evolutie ten dienste van de Vlaming: samengevat

1. Organisatie van een publieke bevraging over de rol van de publieke omroep in Vlaanderen, met het oog op de stroomlijning van het aan de gang zijnde publieke debat hierover, en met als resultaat een breed gedragen 'VRT-verwachtingsrapport' vooraleer de onderhandelingen over het nieuwe beheerscontract van start gaan.

2.Aanpassen van het decretaal raam waarbinnen de VRT werkt, met oog op het vergroten van de financiële transparantie en het verbeteren van de 'corporate governance'.

3. Uitvoering van wat in het regeerakkoord staat over reclame op de openbare omroep: strikte naleving van de plafonds inzake radioreclame, geen terugstortingsmodaliteit meer, beperking van sponsoring tot evenementen.

4. Maatregelen nemen die de toegang van doven/slechthorenden en blinden/slechtzienden tot de audiovisuele media aanzienlijk verbeteren.

5. Doorbreken van de etherimpasse op radiogebied, met oog op optimale beluisterbaarheid van alle door de Vlaamse overheid vergunde radio-omroepen.

6. Via nieuwe technologie beluisterbaar maken van minstens één Vlaams radiostation van kust tot Ardennen, en eventueel zelfs over de gehele Benelux.

8. Vlotte en gedemocratiseerde introductie van digitale televisie, met zijn verschillende toepassingsmogelijkheden, in Vlaanderen.

7. Verder steunen van de geschreven pers in Vlaanderen, met oog op het vrijwaren van een divers en kwaliteitsvol persaanbod.

9. Oprichting van een nieuw, performant en geïntegreerd toezichtsorgaan voor de (audiovisuele) media: de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM).

10. Streven naar het volledig op Vlaams niveau brengen van de bevoegdheden inzake media en telecommunicatie.

Geert Bourgeois
Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid,
Media en Toerisme